

Extremadura & Sentrale Spania

29. april – 10. mai 2015

Ornitologisk reise

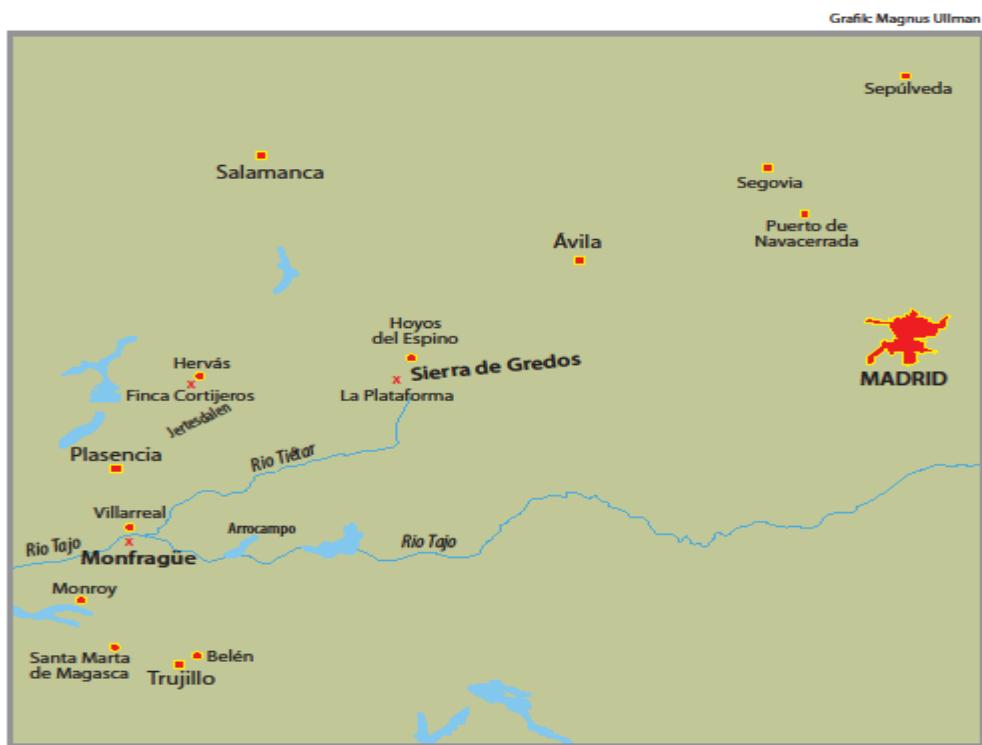

Klunderud Natur og Kultur

www.naturogkultur.no

Per Øystein Klunderud
Magnus Ullman

Extremadura og Castilla y León

ARRANGØR

KNoK – Klunderud Natur og Kultur

www.naturogkultur.no

Per Øystein Klunderud

Address: Åssideveien, 3322 Fiskum, Norway

Tel: +47 32 75 05 04 home/office

Mob: +47 948 86 503

E-mail: pedroklu@online.no

Organization number: 969 334 011

www.naturogkultur.no

Klunderud Natur og Kultur

DELTAKERE

Bjerkeli, Rigmor – Oslo

Bollerud, Bjørn Tore – Fiskum

Dokka, Kjell Arild – Kongsberg

Ergon, Rolf – Porsgrunn

Johnsson, Lennart – Alingsås, Sverige

Lillehaug, Kari – Løten

Lurås, Jon – Løten

Myklebust, Magne – Saupstad

Stenklev, Maria – Sørskogbygd

GUIDER / REISELEDERE

Klunderud, Per Øystein – Fiskum

Ullman, Magnus – Brantevik, Sverige

REISERUTE

29/4	Madrid, Hoyos del Espino/Sierra de Gredos
30/4	Sierra de Gredos, Reserva nacional de Gredos, La Plataforma, Puente del Duque, natt i Hoyos del Espino
1/5	Hoyos del Espino, Valle del Jerte, Puerto de Honduras, La Garganta, natt i Hervás
2/5	Hervás, Finca Cortijeros, La Granja, Monfragüe, natt i Villarreal de San Carlos
3/5	Monfragüe, Peña Halcón, Santuario de Monfragüe, natt i Villarreal de San Carlos
4/5	Villarreal de San Carlos, Monfragüe, Arrocampo, natt i Trujillo
5/5	Sta. Marta de Magasca, Rio Almonte, Monroy, natt i Trujillo
6/5	Belén, Garciaz, natt i Trujillo
7/5	Trujillo, Belén, natt i Segovia
8/5	Segovia, Puerto de Navacerrada, natt i Sepúlveda
9/5	Ermita de San Frutos, natt i Sepúlveda
10/5	Sepúlveda, Madrid

Omslag:

Kalanderlerke (Lennart Johnsson), nattlerke (Lennart Johnsson), dverglerke (Lennart Johnsson) og krattopplerke (Kjell A. Dokka).

Dagbok KnoK Extremadura og Castilla y León, Spania, 29.04 – 10.05 2015

Dag 1 – onsdag 29.04. Fly Skandinavia – Madrid. Leiebiler Madrid – Hoyos del Espino/Sierra de Gredos.

Kl. 17 var gruppen samlet på flyplassen i Madrid. 2 leiebiler ble sjekket ut og vi var klare for å starte i sommervær og 20 grader. Vi holdt motorveien AV-E90 SV retning Extremadura, og allerede etter km 60 kom en ornitologisk apéritif, med 2 adulte iberiaørner! Etter drøye 140 km tok vi av nordover til Gredosfjella og hadde en kort stopp ved Puerto de Pico, 1 352 moh. De siste km hadde vi vakker sein kveldssol i et bølgende landskap, før vi i ankom vår landsby *Hoyos del Espino* (2 netter) nær kl. 21. Vi var i provinsen Ávila i regionen Castilla y León. På vårt bosted, *La mira de Gredos*, fikk vi servert en god 3-retter. Dagens artsliste var fyldig, til å være reisedag, med mange av artene som også fulgte oss videre: Stork, svartglente 3, åtselgribb 1, gåsegribb 2, sivhauk 12(!), musvåk, tåmfalk, gjøk 1, hærfugl og bieter. De siste som la seg fikk også med ei syngende dverghornugle, samt kvekkende løvfrosk.

Dag 2 – torsdag 30.04 Sierra de Gredos

Gulirisk og hekkspurv syngende i klarvær rett utenfor bostedet, og det før frokost! Etter lunsjhandling i landsbyen tok vi oss innover i fjellheimen for en hel dag i og nær *Reserva nacional de Gredos*, og for det meste i strålende vårvær. Ved parkeringa – *La Plataforma* -, viste det seg vannpiplerker, vintererler og også en fossekall. Under hele dagsturen var jernspurv og iberisk gulerle allestedsnærvarende

Etter at en steintrost viste seg fint, gikk vi for målarten blåstrupe høyere opp i fjella. Etter og ha fulgt den gamle romerske veien noen km fikk vi se de første med helblå hake. Alle fikk etter hvert fine obser, men vi hadde også fugler med hvit strupeflekk og noen med antydning til rød. Maks uttelling på blåstrupe! På vei oppover, ved et idyllisk elvedrag, hadde vi også et førtitall spansk steinbukk på veldig nært hold. På samme sted på vei nedover – med hjelp fra en spansk biolog - fikk vi sett og fotografert ei padde av underarten *Bufo bufo gredosicola*, med markerte gule flekker. Ute i elveløpet var det også en meget stor hunn, som Per Øystein – ut ifra tidligere erfaringer – tippet til en vekt nær 300 gram! En annen art, som vi også hadde flere eks av, sendte Lennart følgende melding på etter hjemkomst: «Jag har lyckats arta en ödla jag fotade på La Plataforma, Sierra de Gredos 30/4. *Iberolacerta cyreni castiliana* som bara finns i Sierra de Gredos. På engelska heter den Spanish Rock Lizard.”

Blåstrupe (Lennart Johnsson)

Lunsj i felt ble fortært på ca. 2000 moh., og de aller mest ivrige (Kjell Arild og Maria) fikk ytterligere et par hundre høydemeter, nok til å bikke over kanten og se inn på den vakre fjellformasjonen/gryta rundt *Laguna Grande de Gredos*. Reptiler gjorde seg også gjeldende med flere eks. av iberiske smaragdøgle, der hannen har et vakkert blått hode. Dvergørn fikk vi fine obser på, og på vei tilbake fikk 2 eikesangere mye oppmerksomhet ved første brustopp nedenfor parkeringa. Vel nede ved furuskogen og *Puente del Duque* fikk den lokale barinnehaversken et reelt oppsving med kaffetørste skandinaver. Her tok vi også vår lunsj nummer 2. En rekke

skogsarter kom med: Både fuglekonge og rødtoppfuglekonge, kortklotrekryper samt diverse meiser. Veien til og fra Gredos ga flere svartkråker og i landsbyen bl.a. dvergørn og amursvaler. God middag og hyggelig artsliste. 2 syngende dverghornugler avslutta kvelden.

Dag 3 – fredag 01.05

Gredos – Valle del Jerte – Hervás

Frokost, pakking og farvel. Første etappe mot Extremadura (provinsen Cáceres) gikk vestover til El Barco og videre retning Plasencia. To givende stopper, først med *vest*

La Aliseda, som bl.a. ga fine obser på 3 piroler, én spottesanger og hortulan. Neste stopp øst *El Barco* ga turens første munkegribber (4), fine obser av eiksesanger og fotomulighet på 2 rødbrystsangere, samt flere rødhodevarslere. Feltlunsj, med et kor av iberisk grønn frosk fra andre siden av veien. 1. mai, og en dag med litt festivitas!? Ved Puerto de Tornavacas passeres regiongrensa for Extremadura og vi begynner nedstigningen mot «kirsebærdalen» - Valle del Jerte. Kaffestopp i landsbyen *Jerte*, med nyplukka kirsebær! De aller første som var plukka i dalen sier selger til reiseleder, og det i god tid før blomstringa har begynt i Hardanger. Høytid og mums, samt overflygende dvergørn! Det ble for øvrig den store dvergørndagen, med minst 8 individer.

Vi tar en mindre vei NV, krysser over fjellet ved *Puerto de Honduras* (1430 moh.). Fra dalbunnen endrer vegetasjonen seg raskt og vi får en fin utsikt omkranset av pyreneereik. Stopp på høyeste punktet gir ytterligere en hortulan og 2 kjernebitere. Nedstigningen til landsbyen *Hervás* skjer i den siste delen gjennom kastanjeskog, og vi får igjen sommerfølelsen med varme og syngende pirol. Innkvartering én natt på *Hostal Roma*, ved hovedveien mellom Plasencia og Salamanca. Sein ettermiddag ble det landsbyvandring i *Hervás*, der landsbyen har et kjent jødisk kvarter med vakre og trange smug. De siste jødene ble «sendt på dør» ut av Spania i 1492, som et resultat av Den spanske inkvisisjonen (fra 1478), styrt av Ferdinand og Isabella. Middag med hyggelig besøk av Agustin og Flora, artsgjennomgang og syngende sørnattergal hørt fra sengekanten.

«*Sefardiske jøder* er et generelt begrep som hovedsakelig viser til jøder med historiske røtter på den iberiske halvøy (Spania og Portugal) i middelalderen før de ble utvist i 1492 av de katolske monarkene i Spania (Isabella I av Castilla og Ferdinand II av Aragon). Begrepet benyttes også om de jøder som benytter seg av den sefardiske liturgien, eller på andre vis definerer seg selv i henhold til jødiske skikker og tradisjoner fra den iberiske halvøy.» Fra Wikipedia.

Dag 4 – lørdag 02.05 Finca Cortijeros - Hervás - Monfragüe

Nøyaktig kl. 07 svingte Luis Gonzales Ramo inn på parkeringa foran Hostal Roma. Han er ansvarlig for gårdsarbeidet på *Finca Cortijeros*, og skulle være vår guide under et eksklusivt besøk til eiendommen som ligger nær landsbyen *La Granja*.

Gården er på 7 000 dekar (7km²) med veldrevet dehesa, en naturtype typisk for Extremadura med ekstensivt beita skog av steineik og korkeik. «Vår» eiendom besto for det meste av steineik. Her holder man gris – ca. 300 purker - og kjøttfe - ca. 250 ammedyr. Fra griseproduksjonen leverer de kun slakt i «stjerneklassen», dvs. «de bellota» (fra eikenøtter). Eierne – 4 eldre brødre - bor i Madrid, og det var 5. gang Per Øystein hadde fått til besøk hit.

Eikesanger (Lennart Johnsson)

En stille og tåketung morgen, men rundt 08:30 tok solen tak, og nesten øyeblikkelig hadde vi et kor av dehesaens fugler og lyder: Steinspurv så vi litt overalt, Bjørn Tore passet opp sin turteldue (samt en valp, en blanding av spansk mastiff og schæfer), pirol med flere syngende individer, en overflygende slangeørn, Rolf jubla når han endelig fikk sett en munkegribb ordentlig, mens Magnus plutselig hørte en punersanger - vi andre tok også lyden og fikk etterhvert se fuglen, samt at det ble bilder. - ja da var dehesabesøket en suksess. Svartglenter, en svartstork, trelerker, duetroster og 4 sydlige marmorsalamandere hørte også med.

Punersanger (Lennart Johnsson)

Turens eneste øyeblikk med antydning til dramatikk kom når Luis oppdaget at en stor ensom okse hadde kommet seg over gjerdet og inn på et beite med en flokk kuer, kalver og 2 andre okser, der de 2 sistnevnte allerede hadde avklart sin rangordning. Inntryreren, med stampende føtter og høye brøl, utfordra rangordningen, mens den lille mannen Luis – og definitivt minst i denne sammenheng med 3 dyr på ca. 1 000 kg hver! – tok jakka i én hånd, gjeterstaven i den andre, og «kasta seg» inn i kampen. Med kløkt og erfaring klarte han i løpet av 10 – 15 min å drive utfordreren (som ble utropt til vinneren) vekk fra de 2 andre dyrene og tilbake gjennom porten og til eget beite. Det var en oppvisning der vi sto stirrende, fotograferende, litt spente, men trygt plassert på riktig side av gjerdet. Fortjent applaus, før vi rusla tilbake gjennom flokken av kuer (og 2 okser!) og beitende griser, og tilbake til hovedbygningen. Tid for farvel til Luis.

Antydning til dramatikk (Magnus Ullman)

Tilbake til Hostal Roma for sein frokost og utsjekking. Klokka hadde passert 12 før vi kom oss av gårde. Transportetappe de ca. 8 mila til Monfragüe. Underveis handla vi inn for lunsj i Malpartida de Plasencia, og tok medbragt lunsj – samt kaffe og øl – på en kafé rett før parkgrensa, langs «bakveien» inn i parken (etter å ha krysset elva Tiétar). Gradestokken viste +25, og det var god sommer. Ved Portilla del Tiétar fikk vi de første «mengdene» med gåsegribb samt at reir med 2 pull av ibariaørn syntes i ei stor eik mot horisonten. Nærmere kvelden ankommer vi vår lille landsby Villarreal de San Carlos (2 netter). Innbyggertallet er oppgitt til 16! Villarreal innehar nasjonalparkens administrative sentrum.

Svartglente (Lennart Johnsson)

Vi innlosjerte oss på *Casa Rural Monfragüe* – med flott felles peisestue, mens vi fikk måltidene på Restaurante Monfragüe. Artsgjennomgang – bl.a. med minst 60 svartglente under dagen - og påfølgende middag.

Parque Nacional de Monfragüe ble etablert i 1979. Arealet er nær 180 km² og parken fikk nasjonalparkstatus i 2007. Fredningsformålet er vern av opprinnelig middelhavsskog med tilhørende dyre- og planteliv. Flere enn 100 personer jobber i parken, bl.a. med brannvern. Monfragüe hører definitivt med blant Europas mest kjente sted for rovfugler. Nettstedet Aves de Extremadura – Fugler i Extremadura - <http://aves-extremadura.blogspot.com.es/> - oppgir i en artikkel lagt ut 27. februar 2015, resultatene fra overvåkningen nasjonalparkforvaltningen i Monfragüe gjorde i 2013. Tallene referer til hvor mange par som totalt hekket (gjorde hekkekspesial) i parken og nærliggende buffersoner. Tallene i parentes er andelen innenfor parkgrensene.

Arter med prioritert overvåkning:

Svartstork	32 (18)
Åtselgrabb	32 (20)
Munkegrabb	287 (249)
Gåsegribb	530 (496)
Iberiaørn	10 (5)
Haukørn	7 (4)
Kongeørn	10 (6)
Vandrefalk	3 (3)

Andre arter kartlagt:

Svartvingeglente	3 (-)
Glente	8 (-)
Svartglente	92
Slangeørn	15
Dvergørn	34
Musvåk	28
Hubro	Estimat på 15 par innenfor parkgrensene.

Gåsegribb (Lennart Johnsson)

Det samme nettstedet har også en artikkel 26.04.15 med status for hekking av iberiaørn for perioden 1974 – 2014 i Extremadura. I 1974 var det 12 kjente hekkinger, mens det i 2014 var 48 par som fikk 48 unger på vingene. Toppåret var 2012 med 53 kjente hekkinger.

Extremaduras rovfuglstatus skjønner man, ved at for eks. haukørn – en art vi ikke fikk med under turen – hadde 87 kjente hekkinger i 2012!

Dag 5 – søndag 03.05

Monfragüe

God frokost med mørkt brød(!) og mye kaffe. Dagen starta med lavt skydekke og lite oppdrift. Vi passerte *Peñafalcón* - ”*Gribbeberget*” – der noen få gåsegribber slapp seg ut fra bergveggen for så å vinne høyde til dagens program: Lete etter åtsler på dehesaen! Vi fortsatte fra parkeringa og opp åsryggen med kapellet *Santuário de Monfragüe* og borgen *Castillo de Monfragüe*. Fin utsikt, og etter hvert noe gribb i lufta. Et flertall av gruppen tok stien ned fra åsen og til bruhaugen. 3 andre holdt ut på toppen, og Magnus - som holdt ut lengst – fikk god bonus med en observasjon av én hvitgumpseiler i 10 – 15 sekund! Regn ved lunsjtider, så det ble 3-retters lunsj på restauranten i *Villarreal*.

Tilbake til gribbeberget for ytterligere et par timers skåding, som sjøl med duskregn ga god uttelling. Dagens 2 stopper ved berget ga bl.a. 2 vandrefalk, svartstork på reir, rødbrystsanger, slangeørn og 3 arter gribb. Sein ettermiddag og ny tur til Portilla del Tiétar, med observasjon av 2 adulte iberiaørner på reiret, og stopp for ei velvillig turteldue på veien hjem. Middag og artsgjennomgang, mens dagens siste art – ny for turen, og ny for de fleste – ble en syngende rødhalsnattravn, oppdaget/hørt av Magnus fra senga på bostedet i Villarreal. Vi sovnet til lyden, «kjotok-kjotok-kjotok».

Rødbrystsanger (Lennart Johnsson)

Dag 6 – mandag 04.05 Monfragüe – Arrocampo - Trujillo

Frokost og pakking. Vi tok veien om Malpartida de Plasencia for handling, og så motorveien SØ til våtmarksområdet *Parque Ornitológico de Arrocampo*. Området består av et åpent kulturlandskap med flere mindre takrørinnsjøer. Området er tilrettelagt med flere utkikkspunkter og et besøkssenter. Dagen for våtmarksarter, med en hyggelig artsliste; Snadderand, hvitøyeand 2, dvergrørdrum 4, natthegre 3, purpurhegrer 20(!), overflyvende skjestork 3, sultanhøne 10, minst 20 sandterner og 4 sumsangere. Kjølig vær første del av dagen, men likevel var det en rekke rovfugler å se, inkl. et større antall gåsegribb. Varmt på ettermiddagen.

Egretthegre, Arrocampo (Kjell A. Dokka)

Etter besøket i våtmarksområdet – og forgjeves spaning etter svartvingeglente – tok vi de siste 6 mila til *Trujillo*. Framme ca. 17, og vi innlosjerte oss på Per Øystein sitt ”stamhostal” (siden 1985!), *Hostal Emilia* (3 netter). Noen rakk en tur til Plaza Mayor, som ikke var riktig så vakker som normalt da teltene fra helgas ostefestival ennå ikke var tatt ned. Uansett så fikk alle med seg byens karakterart, rødfalk. Artsgjennomgang og påfølgende middag på hostalet.

Dag 7 – tirsdag 05.05 Trujillo – Sta Marta de Magasca – Monroy - Trujillo

Per Øystein besøkte bakeren på morgenen, for godt brød til felt. Frokost på Emilia, med stedets store (berømte!?) kaffekopper, før vi handla skrått over gata på den lille sjarmende familiebutikken Isidro. Fylling av diesel ved første bensinstasjon ut av byen retning motorveien, ga flotte obser på 2 gråseilere. Og så var vi klare for den store steppedagen. Gamleveien retning Cáceres, før vi tok av på en særskjent fuglevei, øst mot Santa Marta de Magasca. Etter noen få km kunne vi ta steppene i øyensyn, og steppeartene lot heller ikke vente på seg: 3 krattvarslere i samme tre – og totalt minst 19 under dagen, 4 hvitbuksandhøner viste seg en kort stund og jubel ble det når vi hadde minst 11 stortrapper i landskapet. Én passerte også den ene bilen på fint syns- og fotohold. Vi så også et nytt stort naturinngrep i landskapet, da det var arbeid med å planere og

etablere ny vei inn til landsbyen. Den gamle – som så mange ornitologer har kjørt med stor glede, og som var anlagt i traseen for den gamle fegata – holder visst ikke lenger mål.

Vi kjørte gjennom Santa Marta og tok veien SV mot Cáceres. Turens første middelhavssteinskvett viste seg. Da vi hadde passert Rio Tamuja, og kommet opp på steppen, fant vi flere hekkekasser i strømmastene besatt av blåråke. Minst 9 fugler, og turens eneste obs av arten. Fargerikt i solskinnet! På vei tilbake til landsbyen hørtes også syngende dvergtrappe fra bilvinduet. Full stopp, men ingen fikk se fuglen.

Reiseleder forespurte innehaversken av baren på Plaza Mayor (eller var det Plaza España?) i Santa Marta, så det ble medbrakt lunsjmat med stoler, bord, kaffe og annet drikke tilgjengelig. Hyggestund i varmt og godt vær.

Ferden fortsatte videre til bruhaugen over Rio Magasca der Bjørn Tore oppdaga en kongeørn (turens eneste). Etter ytterligere noen km – og en stor flokk middelhavsspurv – kom vi fram til T-krysset mellom veiene til Monroy og Trujillo. Her skulle det bli Marias høytidsstund, da en manglende og ettersøkt art – enghauk – kunne krysses av. Og det rakk ikke med én fugl: Taksameteret stoppet på 12 individer, og den ene bilen fikk nærkontakt med – og bilder av - en adult hann som satt på en gjerdestolpe. Ai,ai,ai!! Det måtte feires, så det blei den første dagen med 2 kaffestopp. Is og kaffe i Monroy!

Magnus fikk overtalt reiseleder til å prøve den gamle kjente lokaliteten for svartvingeglente ved furuklyngen etter veikrysset Monroy – Torrejón el Rubio. Og det ble suksess. Per Øystein fikk æren av å oppdage 2 fugler sittende i tretopper, men på god avstand. Vi nærma oss

Blåråke (Lennart Johnsson)

Rødfalk (Lennart Johnsson)

etterhvert, slik at alle fikk se arten. Tungt kryss, og var det en stund siden arten var rapportert fra dette området?? God stemning i bilene da vi krusa tilbake til Trujillo. En byvandring, artsgjennomgang og ny middag på Hostal Emilia. Bjørn Tore fikk påspandert sitronlikør – Limoncello – av turens 3 damer, som en feiring av hans 10. besøk til Extremadura (første i 1996). Rett og rimelig!

Dag 8 – onsdag 06.05**Trujillo - Belén – Aldeacentenera – Garciaz - Trujillo**

Bakeren, frokost, handling, stopp for – denne gang – 6 gråseilere, før vi la kursen gjennom Belén (Betlehem!) og ut på steppene NØ for Trujillo. Neste stopp ble for kirkeugle (minst 3 under dagen), mens Maria var den eneste som fikk et glimt av skjæregjøk. Vi møtte også 5 svenske ornitologer, og utveksla informasjon, - for oss verdifullt for kommende besøk til Sepúlveda. Til tross for litt feilkjøring og bom på lokalitetene under første delen av dagen, ble det obser på en rekke av steppens arter: Totalt 14 stortrapper, 20 + kretsende (og sittende) munkegribb, minst 300 gåsegribber under dagen, 3 enghauk, bietere, kalanderlerke (én svært fotogen), «artade» krattopplerker, amursvaler og flere cistussangere. Lunsj på steppen – ved stortrappe/dvergtrappe- lokalitet der asfaltert vei går 90 grader SØ på grusveien mellom Belén og Aldeacentenera. Overflygende 2K iberiaørn var lunsjens høydepunkt. Videre kjøretur gjennom vakker dehesae med dagens kaffestopp i Garciaz, før vi ankom Trujillo med tid for besøk til Plaza Mayor, handling og rødfalker. Flere i gruppen brukte noe tid ved tyrefekterarenaen, den klassiske lokaliteten for rødfalk. Artsgjennomgang og middag på Emilia.

Kirkeugle, Belén (Kjell A. Dokka)

Per Øystein fikk for øvrig informasjon fra en lokal ornitolog om at en større del av byens rødfalkpopulasjon (totalt ca. 130 par) nå hadde flyttet sine hekkeplasser fra tyrefekterarenaen (og under takstein i byens gamle hus), til den store kornsiloen i utkanten av byen. Hubro hekka også i et storkereir i ei strømmast nær byen, mens tårnugle hekka i en av kirkene nær Plaza Mayor.

Dag 9 - torsdag 07.05 Trujillo – Belén – Segovia

Reiselederne foreslo mer tid i Belén, og flertallet i gruppen var klar for ny utflykt med avreise fra Emilia kl. 07. Kirkeugla var på plass etter Belén, men denne gangen dro vi rett til trappelokaliteten (se 06.05). Vi fikk totalt se og høre minst 10 dvergtrapper, mens 8 stortrapper viste seg på langt hold.

Triel ble hørt syngende, samt at 3 individer kom flygende. Magne kommenterte da tørt (og spøkefullt) – noe som ble turens munnhell – «Brukbart, men heller ikke mer!»

Tilbake til Hostal Emilia for sein frokost, innlasting i bilene og deretter med Segovia som mål. De første 12,5 milene gikk på motorveien retning Madrid, før vi ved km 123 tok nordover mot Ávila og nok en gang i regionen Castilla y León. Enkel feltlunsj ved Puerto de Pico, i kraftig vind (for de fleste). Deretter gikk det nedover og til vakre slettelandskap utenfor Ávila. Noe fugl langs veien, inkl. enghauk og gribber, i et landskap der våren ikke var kommet like langt som i lavlandet i Extremadura. Ávila ligger på 1130 moh., og landskapet var preget av pyreneereik, mens det for landbruksdel var for høyt over havet for dyrking av oliven. Noen km før Segovia, langs veien N110, kom vi over et område der man hadde styvet (hamlad) smalbladasker. Dette var gjort på en rekke trær, og sannsynligvis som et skjøtselstiltak i et naturområde. Sola tok igjen tak, og vi hadde et fint stopp her med bl.a. overflygende dvergørn og flere sangere.

Etter nærmere 30 mil – og ankomst ca. kl. 16 - krongla vi oss gjennom byen (takk til GPS'n!) og fram til *Hotel Infanta Isabel*, beliggende på Plaza Mayor midt i sentrum av gamlebyen. Segovia har mye å by på,

Hamlade träd utenfor Segovia (Lennart Johnsson)

men severdigheter til tross, så ble første samling rundt ett av bordene på en uteservering på torget. Herlig i sola, og Per Øystein fikk endelig sin GT! Men hva var alle disse kaiene?? – oi, de fleste var jo alpekråker, til sammen flere enn 100 i tallet, overalt nær de store og prangende bygningene.

Om byen: «*Segovia, 100 km nordvest for Madrid og ca. 56 000 innbyggere, kom på UNESCOs Verdensarvliste i 1985 for byens historiske kvartal tillegg til en av de største romanske samlingene i Europa. Den romanske akvedukten er ingenørkunst på sitt ypperste og markerer inngangsporten til byens historiske kvartal.*»

Vi startet vår byvandring med akvedukten, bygd fra ca. 50 e.kr. Mektig! – «*The hydraulic engineers who tapped the waters of the Río Frío in the Sierra de Guadarrama to bring them 18km to Segovia via a canal with an average gradient of 1% ran into no natural obstacle more challenging than the crossing of the valley of the Río Clamores at the end of the course. In order to reach the rocky contrefort on which the city was perched they had to erect an enormous construction of masonry 813 m in length, consisting of four straight segments and two superimposed arcades borne by 128 pillars. At the lowest point of the valley, the aqueduct stands at a height of 28.5 m above ground. - Source: UNESCO/ CLT/WHC.*”

Den store katedralen, bygd i gotisk stil og ferdigstilt i 1768, hadde vi som nabo til hotellet. Slottet – Alcázar de Segovia – ga også et storslagent inntrykk, og er inspirasjon til Walt Disneys Cinderella castle. Området ved slottet ga også litt i fugleveien, og det var utsikt over et vakkert kulturlandskap.

Restaurant José María var Per Øystein sitt førstevalg når vi skulle få turens gourmetmåltid, helstekt pattegris – El cochinillo. Vi ble geleidet inn til et eget rom og fikk asparges og blodpølse(!) til forretter, sammen med husets egen utmerkede rødvin. Hovedretten ble båret inn, og innehaveren sjøl - José María Ruiz Benito – introduserte stedet og retten. Videre delte han, med utsøkt teknikk – inkludert kroppsspråk og noen verbale utbrudd –, grisens i passende stykker, og det kun med en tallerken! Slik det skal gjøres med denne retten, da

Fotografer u/arbeid (bilen står stille!) (Maria Stenklev)

den skal være svært mør og langstekt. Og mør var den, til alles glede. Dessert, kaffe og en likør avslutta kvelden. Fornøyde var vi, og med en ny opplevelse innen gastronomien.

Dag 10 – fredag 08.05 Segovia - Puerto de Navacerrada – Sepúlveda – E^{ta} de San Frutos

Frokost og noe tid i Segovia før avreise. Vi la kurser sydover, gjennom høyreist furuskog og opp til *Puerto de Navacerrada*, beliggende 1860 moh. Påkledning måtte til i noe sur vind. Magnus hadde satsa alt på ett kort (denne lokalitet!) for en av turens målarter, - sitronirisk -, til noe bekymring for Jon. Men frykten skulle vise seg ubegrunna, da arten nærmest umiddelbart ble oppdaget i furuskogen, og ca. 20 individer ble totalt observert under stoppen. Foto hørte også med. Av øvrige arter kan nevnes svarthvit fluesnapper av underarten *iberiae* og overflyvende grankorsnebb.

Samme vei ned fra fjellet og videre på mindre veier NØ retning turens siste stopp, den særprega landsbyen *Sepúlveda*, beliggende på kanten av en markert elvedal. Vi stoppa på sydsiden og i godt og varmt sommervær hadde vi en fin utsikt, - inkludert eikesanger og gåsegribber. Her også krongla vi oss inn i landsbyen og fram til vårt hotel, *Vado del Duratón*, der vi ble hyggelig tatt imot av vår vertinne Estrella. Innsjekking, og deretter utflykt til et av de kjente ornitologiske stedene på Den iberiske halvøya: Veien ut til og *Ermita de San Frutos*. Her har mange stiftet bekjentskap med nattlerke (tidligere duponts lerke). Slik ble det også for KNoK sine deltakere, med fråsing i lerker (lärkfrossa!). Vi ankom lokaliteten, nøyaktig angitt av svenskene vi møtte i Belén, i fint ettermiddagslys kl. 18.00. Fra da av og fram til hjemreise 20.30, opplevde vi en av turens beste og mest konsentrerte fugleopplevelser. Vi starta med en 2K(?) hann av middelhavssteinskvett, en

alder som er lite fotografert. 5 nattlerker – kanskje flere – ble hørt syngende, og etter hvert observert og fotografert på nært hold. Europakryss for Magnus, og tung obs. for alle øvrige. (Magne hadde en dårlig obs. fra samme sted tidligere.) Dverglerke ble fint hørt og sett, det samme med krattopplerke og markpiplerke. Knapt en bil hadde passert, fine lysforhold og god temperatur. Det var en sær fornøyd gjeng som la i vei til Sepúlveda, for middag og artsgjennomgang.

Nattlerke (Kjell A. Dokka)

Nattlerke, tidligere Duponts lerke. BirdLife International – www.birdlife.org – skriver i sitt faktark om arten, bl.a. følgende:

Distribution and population

Chersophilus duponti has two subspecies: the nominate is found in Spain (mainly east Castilla y León and Aragón, also west Castilla y León near Portuguese border, east Castilla-La Mancha and south-east Andalucía), Morocco (mostly in north-east, east of Midelt and the river Moulouya, also recent records from south of Great Atlas) and north Algeria (Hauts Plateaux); *margaritae* is found in Algeria (south slopes of Atlas Mountains east to Biskra), south-east Tunisia, northern Libya and coastal west Egypt. It is sparsely distributed and uncommon in most areas of its relatively small and fragmented range. Currently in Europe, the species is only found in continental Spain, which hosts around 13% of the global population of the (Suárez et al. 2008). This Spanish population declined by more than 20% during 1970-1990 (Tucker and Heath 1994), but this rate of decline was thought to have slowed during 1990-2000 (BirdLife International 2004), with the total Spanish population estimated at 13,000-15,000 pairs following surveys in 1988 (Garza and Suárez 1990). However, the original survey may have

dramatically overestimated the size of the Spanish population, which may have comprised as few as 1,900 pairs in 1988 (Garza et al. 2003). Based upon census data collected in 2004-2007, the population was accurately assessed as 3,500-4,200 singing males (Suárez and Garza 2007) with declines noted in most areas (Vicente et al. 2006). Taking into account that the sex ratio is approximately 0.61 (Suárez et al. 2009), these results would mean the existence of roughly 2,200-2,700 pairs. Some authors consider that the sex ratio is even more biased towards males (Tella et al., 2004; Vögeli et al., 2007) which would lead to an even smaller population estimate."

I Gyldendals store fugleguide (2011) kan man lese.

«...Hovedsakelig standfugl. Svært sky. Ofte vanskelig å oppdage, løper raskt vekk. ...Synger helst i grålysningen og skumringen, en kort, vemodig, rolig repeteret strofe...»

Nattlerkefotografering (Maria Stenklev)

Dag 11 - lørdag 09.05 Sepúlveda med omegn

Avreise kl. 07 til veien ut mot Ermita de San Frutos, for ytterligere et besøk for de 6 ivrigste fuglekikkerne. Flott uttelling på morgenturen, der det ikke ble lagt vekt på å leite etter nattlerke. Vi hadde fuldekka behovet dagen før. Punersanger, dverlerke (minst 10), turens eneste vinsanger i form av ett par, krattopplerker m.fl. På vei tilbake for frokost, ble det bråstopp før Castrilla de Sepúlveda, da Magnus ropte ut svartvingeglente! Raskt ut av bilene, og deretter en oppvisning av fuglen som i lang tid holdt seg over og nær bilene.

Flotte obser og fotografier av denne vakre arten, mens den stillet og seilte over jordbrukslandskapet.

I Sepúlveda hadde Rigmor & Rolf og Jon & Kari hatt gode rusleturer i landsbyen og dens nære omgivelser, der det var godt tilrettelagt for vandringer. På torget dukka etter hvert Per Øystein sine spanske venner opp (også bekjente for flere av de andre), tilreist fra Bilbao og Madrid/Extremadura.

Påfølgende utflykt for alle sammen, og denne gang helt fram til kapellet Ermita de San Frutos. Solfylt og sommer. Lunsj i form av picnic, og rusletur til kapellet som kneiser fritt og høyt over elva Río Duratón. Gåsegribb på nært hold – så man hørte vingesuset, med fine obser fra oven. Mye folk og biltrafikk denne ettermiddagen. Vi var heldige kvelden før!

Svartvingeglente (Lennart Johnsson)

Tilbake for samling på torget. Helg og relativt mye folk i landsbyen, som er et populært utfluktsmål. Litt handling, og så fikk også Bjørn Tore sin GT. Turens siste middag, der også spanjolene var med, med stedets spesialitet som er helstekt pattelam. Nytt gastronomisk høydepunkt. Artsgjennomgang og restpakking.

Dag 12 – søndag 10.05 Sepúlveda - Madrid – hjemreise

Grytidlig avreise – 04.15 - fra Sepúlveda, vakkert opplyst av fullmånen. Til flyplassen ca. 06 Madrid. Flyavgang kl. 08.35, og der vi fordele oss til ulike destinasjoner etter transfer i Frankfurt.

Fiskum august 2015

Per Øystein Klunderud, dagbokskribent & reisearrangør.

Takk til alle fotografer som har bidratt i denne rapporten, samt til BTB for hjelp med teksten.

Fuglekikkere (Maria Stenklev)

Iberiaørn (Lennart Johnsson)

ARTLISTA FÅGLAR

1.	Snadderand 5 Arrocampo 4/5	Ánada friso	Snatterand	<i>Anas strepera</i>
2.	Stokkand 6 ex. 29/4, 3 Ö El Barco 1/5, 6 Finca Cortijeros 2/5, 5 Ermita de Monfragüe 3/5, smärre antal Arrocampo 4/5, 2 söder Sta. Marta de Magasca 5/5, 10 Belén 6/5, 3 tr3, 5 Belén 7/5, 3 Trujillo 7/5, 3 Ermita de San Frutos 9/5	Ánada azulón (Á. real)	Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>
3.	Skjeand 1 Arrocampo 4/5	Cuchara común	Skedand	<i>Anas clypeata</i>
4.	Hvitøyeand 2 Arrocampo 4/5		Vitögd dykand	<i>Aythya nyroca</i>
5.	Rödhöne 2 längs vägen 29/4, 2 La Plataforma 30/4, 2 Villarreal de San Carlos 3/5, 2 Portilla del Tiétar 3/5, 3 ex 5/5, 1 Ermita de San Frutos 8/5, 2 längs vägen 7/5, 10 Sepúlveda – Ermita de San Frutos 9/5	Perdiz roja	Rödhöna	<i>Alectoris rufa</i>
6.	Vaktel 4 Finca Cortijeros 2/5, 2 Arrocampo 4/5, 2 Belén 7/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5	Codorniz común	Vaktel	<i>Coturnix coturnix</i>
7.	Dvergdykker 2 Finca Cortijeros 2/5, 2 Arrocampo 4/5, 3 Belén 6/5, 2 Belén 7/5, 1 Trujillo 7/5	Zampullín común	Smådopping	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
8.	Toppdykker 3 Arrocampo 4/5	Somormujo lavanco	Skäggdopping	<i>Podiceps cristatus</i>
9.	Storskarv 2 Monfragüe 3/5, 8 Arrocampo 4/5, 1 Belén 6/5	Cormorán grande	Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>
10.	Dvergrördrum 4 Arrocampo 4/5	Avetorillo común	Dvärgrördrom	<i>Ixobrychus minutus</i>
11.	Natthegre 3 Arrocampo 4/5	Martinet comén	Natthäger	<i>Nycticorax nycticorax</i>
12.	Kuhegre 20 ex. längs vägen 29/4, 100 Arrocampo 4/5, 1 Belén 6/5, 10 Belén 7/5, 40 (tre flockar) längs vägen 7/5	Garcilla bueyera	Kohäger	<i>Bubulcus ibis</i>
13.	Silkehegre 5 Arrocampo 4/5	Garceta común	Silkeshäger	<i>Egretta garzetta</i>
14.	Egrettthegre 2 Arrocampo 4/5	Garceta grande	Egretthäger	<i>Ardea alba</i>
15.	Gråhegre 3 Monfragüe 3/5, 6 Arrocampo 4/5, 2 ex 5/5, 2 Belén 6/5, 1 Trujillo 6/5, 4 ex. 7/5	Garza real	Gråhäger	<i>Ardea cinerea</i>
16.	Purpurhegre 20 Arrocampo 4/5	Garza imperial	Purpurhäger	<i>Ardea purpurea</i>

Gåsegrabb, Monfragüe (Kjell A. Dokka)

17. Svartstork Cigüeña negra Svart stork *Ciconia nigra*
1 Finca Cortijeros 2/5, 1 Monfragüe 3/5, 1 Peñafalcon 3/5, 1 längs vägen 6/5

18.	Stork	Cigüeña blanca	Vit stork	<i>Ciconia ciconia</i>
	vanlig, sedd dagligen i större eller mindre antal, även bland annat 50 bon längs vägen 2/5			
19.	Skjestork	Espátula común	Skedstork	<i>Platalea leucorodia</i>
	3 Arrocampo 4/5			
20.	Svartvingeglente	Elanio azul	Svartvingad glada	<i>Elanus caeruleus</i>
	2 norr Monroy 5/5, 1 Castrilla de Sepúlveda 9/5			
21.	Svartglente	Milano negro	Brun glada	<i>Milvus migrans</i>
	vanlig, sedd dagligen, ofta i åtskilliga ex., bland annat 60 ex 4/5			
22.	Glente	Milano real	Röd glada	<i>Milvus milvus</i>
	observerad nästan dagligen i totalt 23 ex.			
23.	Åtselgribb	Alimoche común	Smutsgam	<i>Neophron percnopterus</i>
	1 längs vägen 29/4, 3 + 3 Monfragüe 2/5, 1 Peñafalcon 3/5, 1 söder Sta. Marta de Magasca 5/5, 3 Belén 6/5, 1 Sepúlveda 8/5, 2 Ermita de San Frutos 8/5, 2 Ermita de San Frutos 9/5			
24.	Gåsegribb	Buitre leonado	Gåsgam	<i>Gyps fulvus</i>
	mycket vanlig, observerad dagligen, ofta i imponerande flockar, bland annat minst 300–400 Belén 6/5			
25.	Munkegribb	Buitre negro	Grågam	<i>Aegypius monachus</i>
	tämligen vanlig, observerad dagligen 1–8/5, inklusive 20 Belén 6/5			
26.	Slangeørn	Culebrera europea	Ormörn	<i>Circaetus gallicus</i>
	1 Finca Cortijeros 2/5, 2 Villarreal de San Carlos 2/5, 1 Monfragüe 2/5, 2 ex. 5/5, 2 Belén 6/5, 2 längs vägen 7/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5, 1 Sepúlveda 8/5, 1 Ermita de San Frutos 8/5			
27.	Sivhauk	Aguilucho lagunero	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>
	12 längs vägen 29/4, 3 Arrocampo 4/5, 1 längs vägen 7/5			
28.	Enghauk	Aguilucho cenizo	Ängshök	<i>Circus pygargus</i>
	1 längs vägen 29/4, 1 Arrocampo 4/5, 12 ex. vägkrysset Sta Marta/Monroy/Trujillo 5/5, 3 Belén 6/5, 6 ex. 7/5, 4 ex. 8/5, 2 längs vägen 9/5			
29.	Spurvehauk	Gavilán	Sparvhök	<i>Accipiter nisus</i>
	1 väst La Aliseda 1/5, 1 längs vägen 7/5, 1 Ermita de San Frutos 8/5			
30.	Musvåk	Busardo ratonero	Ormvråk	<i>Buteo buteo</i>
	sedd dagligen i upp till 5 ex, dock 8 ex. 7/5			
31.	Dvergørn	Aguililla calzada	Dvärgörn	<i>Aquila pennata</i>
	sedd dagligen utom 4/5 i totalt 31 ex, som mest 8 ex. 1/5			

Dvergørn, Monfragüe (Kjell A. Dokka)

32.	Kongeørn	Águila real	Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>
	1 Rio Magasca 5/5			
33.	Iberiaørn	Águila imperial ibérica	Spansk kejsarörn	<i>Aquila adalberti</i>
	2 ad. km-sten 60 efter Madrid 29/4, bo med 2 pulli + ej synlig ad. Finca Cortijeros 2/5, 2 ad + 1 pullus Portilla del Tiétar 3/5, 1 2k Belén 6-7/5			

34.	Rødfalk	Cernícalo primilla	Rödfalk	<i>Falco naumanni</i>
	7 Trujillo 4/5, 10 Trujillo 5/5, 20 Trujillo 6/5, 1 Trujillo 7/5, 2 Segovia 7/5, 6 Segovia 8/5			
35.	Tårfalk	Cernícalo vulgar	Tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>
	sedd nästan dagligen i totalt 56 ex., som mest 15 ex. 5/5			
36.	Lerkefalk	Alcotán	Lärkfalk	<i>Falco subbuteo</i>
	1 Ermita de Monfragüe 3/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5, 1 Sepúlveda 8/5			
37.	Vandrefalk	Halcón peregrino	Pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>
	2 Peñafalcon 3/5, 1 Belén 6/5			
38.	Sivhøne	Gallineta común	Rörhöna	<i>Gallinula chloropus</i>
	5 Arrocampo 4/5, 1 Belén 6/5, 4 Trujillo 7/5			
39.	Sultanhøne	Calamón común	Purpurhöna	<i>Porphyrio porphyrio</i>
	10 Arrocampo 4/5			
40.	Sothøne	Focha común	Sothöna	<i>Fulica atra</i>
	5 Arrocampo 4/5, 1 Belén 6/5, 2 Trujillo 7/5			
41.	Dvergtrappe	Sisón común	Småtrapp	<i>Tetrax tetrax</i>
	1 norr Sta. Marta de Magasca 5/5, 10 Belén 7/5			
42.	Stortrappe	Avutarda	Stortrapp	<i>Otis tarda</i>
	11–13 söder Sta. Marta de Magasca 5/5, 14 Belén 6/5, 8 Belén 7/5			
43.	Stylteloper	Cigüeñuela	Styltlöpare	<i>Himantopus himantopus</i>
	2 längs vägen 29/4, 10 Arrocampo 4/5, 2 söder Sta. Marta de Magasca 5/5, 2 Belén 6/5, 2 Trujillo 7/5			
44.	Triel	Alcaraván	Tjockfot	<i>Burhinus oedicnemus</i>
	3 Belén 7/5			
45.	Strandsnipe	Andarríos chico	Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>
	2 Arrocampo 4/5			
46.	Hettemåke	Gaviota reidora	Skrattmås	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
	4 Arrocampo 4/5			
47.	Sandterne	Pagaza piconegra	Sandtärna	<i>Gelochelidon nilotica</i>
	20 Arrocampo 4/5, 2 Belén 7/5			
48.	Hvitbuksandhøne	Ganga ibérica	Vitbukig flyghöna	<i>Pterocles alchata</i>
	4 söder Sta. Marta de Magasca 5/5			
	Bydue	Paloma cimarrona	Tamduva	<i>Columba livia</i> (domest.)
	vanlig, sedd dagligen			
49.	Skogdue		Skogsduva	<i>Columba oenas</i>
	10 km väst Ávila 7/5, 6 Ermita de San Frutos 9/5			
50.	Ringdue	Paloma torcaz	Ringduva	<i>Columba palumbus</i>
	tämligen vanlig, sedd dagligen			
51.	Tyrkerdue	Tórtola turca	Turkduva	<i>Streptopelia decaocto</i>
	tämligen vanlig, sedd under 9 dagar			

Turteldue, Monfragüe (Kjell A. Dokka)

52.	Turteldue	Tórtola europea	Turturduva	<i>Streptopelia turtur</i>
	2 Finca Cortijeros 2/5, 1 Portilla del Tiétar 3/5, 1 Monfragüe 3/5, 5 Arrocampo 4/5, 1 norr Sta. Marta de Magasca 5/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5			
53.	Skjæregjøk	Críalo europeo	Skatgök	<i>Clamator glandarius</i>
	1 Belén 6/5			
54.	Gjøk	Cuco común	Gök	<i>Cuculus canorus</i>
	observerad nästan dagligen i totalt 21 ex, som mest 7 ex. 2/5			
55.	Dverghornugle	Autillo	Dvärguv	<i>Otus scops</i>
	hotellet, Hoyos del Espino: 1 ex. 30/4, 2 ex. 1/5			
56.	Kirkeugle	Mochuelo	Minervauggla	<i>Athene noctua</i>
	3–4 Belén 6/5, 2 Belén 7/5			
57.	Rödhalsnattravn	Chotacabras cuellirrojo	Rödhalsad nattskärra	<i>Caprimulgus ruficollis</i>
	1 Villarreal de San Carlos 3-4/5			
58.	Tårnseiler	Vencejo común	Tornseglare	<i>Apus apus</i>
	vanlig, sedd dagligen, som mest 100 Hoyos del Espino 30/4 och 150 Segovia 8/55			
59.	Gråseiler	Vencejo pálido	Blek tornseglare	<i>Apus pallidus</i>
	2 Trujillo 5/5, 6 Trujillo 6/5			
60.	Alpeseiler	Vencejo real	Alpseglare	<i>Apus melba</i>
	6 Monfragüe 3/5			
61.	Hvitgumpseiler	Vencejo cafre	Kafferseglare	<i>Apus caffer</i>
	1 Ermita de Monfragüe 3/5			
62.	Isfugl	Martin pescador común	Kungsfiskare	<i>Alcedo atthis</i>
	1 Arrocampo 4/5, 1 Rio Magasca 5/5, 1 Rio Almonte 5/5			
63.	Bieter	Abejaruco	Biätare	<i>Merops apiaster</i>
	tämligen vanlig, sedd dagligen, som mest 30 Belén 6/5			
64.	Blåräke	Carraca europea	Blåkråka	<i>Coracias garrulus</i>
	9 norr Sta. Marta de Magasca 5/5			
65.	Hærfugl	Abubilla	Härfågel	<i>Upupa epops</i>
	sedd dagligen i totalt 38 ex., som mest 15 ex. 5/5 och 7 Belén 6/5			

Hærfugl, Trujillo (Kjell A. Dokka)

66.	Grønnspett	Pito real	Gröngöling	<i>Picus viridis sharpei</i>
	1 längs vägen och 1 öster El Barco 1/5			
67.	Flaggspett	Pico picapinos	Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>
	1 Hoyos del Espino 30/4, 1 Hoyos del Espino 1/5, 1 väst La Aliseda 1/5, 1 Ermita de Monfragüe 3/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5, 3 Sepúlveda 9/5			
68.	Dvergspett	Pico menor	Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>
	1 Ermita de Monfragüe 3/5, 1 längs vägen 4/5			
69.	Nattlerke	Alondra ricotí	Dupontlärka	<i>Chersophilus duponti</i>
	5 Ermita de San Frutos 8/5,			

70. Kalanderlerke Calandria común Kalanderlärka *Melanocorypha calandra*
tämligen vanlig 5/5, tämligen vanlig Belén 6-7/5,
71. Dverglerke Terrera común Korttälärka *Calandrella brachydactyla*
2 Belén 7/5, 10 Ermita de San Frutos 8/5, 10 Ermita de San Frutos 9/5
72. Topplerke Cogujada común Tofslärka *Galerida cristata*
smärre antal 29/4, vanlig 2/5, tämligen vanlig Villarreal de San Carlos 3/5, vanlig 4/5, vanlig 5/5, vanlig
6/5, vanlig 7/5, smärre antal längs vägen 8/5

Topplerke, Arrocampo (Kjell A. Dokka)

73. Krattopplerke Cogujada montesina Lagerlärka *Galerida theklae*
5 Belén 6/5, 3 Ermita de San Frutos 8/5, 15 Ermita de San Frutos 9/5
74. Trelerke Alondra totovía Trädälärka *Lullula arborea*
1 SG 29/4, 1 Hoyos del Espino 30/4, tämligen vanlig 1/5, 5 Finca Cortijeros 2/5, 1 Villarreal de San
Carlos 3/5, 1 längs vägen 7/5, 3 Puerto de Navacerrada 8/5, 1 Sepúlveda 9/5, 4 Ermita de San Frutos 9/5
75. Sanglerke Alondra común Sånglärka *Alauda arvensis*
vanlig La Plataforma 30/4, 1 Segovia 8/5, 1 Ermita de San Frutos 8/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5
76. Sandsvale Avión zapador Backsvala *Riparia riparia*
10 Ö El Barco 1/5, 10 längs vägen 2/5, 5 Arrocampo 4/5,
77. Klippesvale Avión roquero Klippsvala *Ptyonoprogne rupestris*
7 Sierra de Gredos 29/4, 2 La Plataforma 30/4, tämligen vanlig Monfragüe 2/5, tämligen vanlig
Monfragüe 3/5, 8 Trujillo 4/5, tämligen vanlig 5/5, smärre antal 7/5, smärre antal längs vägen 8/5,
smärre antal 9/5
78. Låvesvale Golondrina común Ladusvala *Hirundo rustica*
vanlig, sedd dagligen

Amursvale (Lennart Johnsson)

79.	Amursvale	Golondrina dáurica	Rostgumpsvala	<i>Cecropis daurica</i>
	2 längs vägen 29/4, 5 Hoyos del Espino 30/4, 2 V La Aliseda 1/5, 2 längs vägen 1/5, 10 ex. 2/5, 10 Monfragüe 3/5, 1 Arrocampo 4/5, 6 ex. 5/5, 15 ex. 6/5, 5 Belén 7/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5			
80.	Taksvale	Avión común	Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>
	vanlig, sedd dagligen			
81.	Markpiplerke	Bisbita campestre	Fältpiplärka	<i>Anthus campestris</i>
	3 Ermita de San Frutos 8/5, 3 Ermita de San Frutos 9/5			
82.	Vannpiplerke		Vattenpiplärka	<i>Anthus spinoletta</i>
	4 La Plataforma 30/4			
83.	Gulerle	Lavandera boyera	Gulärla	<i>Motacilla flava</i>
	2 längs vägen 1/5, 1 längs vägen 7/5, 2 längs vägen 9/5			
84.	Iberisk gulerle	Lavandera boyera iberiae	Iberisk gulärla	<i>Motacilla flava iberiae</i>
	15 La Plataforma 30/4 + 5 längs vägen 30/4, 2 längs vägen 8/5,			
85.	Vintererle	Lavandera cascadeña	Forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>
	2 La Plataforma 30/4, 2 Puente del Duque 30/4, 1 je1, 1 längs vägen 7/5			
86.	Linerle	Lavandera blanca	Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>
	vanlig, sedd dagligen			
87.	Fossekall	Mirlo-acuático	Strömvare	<i>Cinclus cinclus</i>
	1 La Plataforma 30/4			
88.	Gjerdesmett	Chochín común	Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>
	tämligen vanlig La Plataforma 30/4, 5 ex. 1/5, smärre antal Monfragüe 3/5, 1 Rio Magasca 5/5, 1 längs vägen 7/5, 1 Segovia 8/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5, 5 Sepúlveda 9/5 + Ermita de San Frutos 9/5			
89.	Jernspurv	Acentor común	Järnspark	<i>Prunella modularis</i>
	talrik La Plataforma 30/46 Puerto de Honduras 1/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5,			
90.	Rödstrupe	Petirrojo europeo	Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>
	smärre antal 30/4, 6 ex. 1/5, 3 Monfragüe 2/5, smärre antal Ermita de Monfragüe 3/5, 1 Segovia 7/5, 1 Sepúlveda 8/5, 2 Sepúlveda 9/5			
91.	Blåstrupe	Ruisseñor pechiazul	Blåhake	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>
	11 La Plataforma 30/4			
92.	Sörnattergal	Ruisseñor común	Sydnäktergal	<i>Luscinia megarhynchos</i>
	vanlig, hörd i stort sett dagligen, som mest 10 Monfragüe 3/5			
93.	Svartrödstjert	Colirrojo tizón	Svart rödstjärt	<i>Phoenicurus ochruros</i>
	tämligen vanlig, observerad alla dagar utom två, inklusive ruvande hona på vår parkeringsplats i Sepúlveda 8–9/5			
94.	Svartrupe	Tarabilla común	Svarthakad buskskvätta	<i>Saxicola rubicola</i>
	tämligen vanlig, observerad dagligen i totalt 43 ex.			
95.	Steinskvett	Collalba gris	Stenskvätta	<i>Oenanthe oenanthe</i>
	1 Sierra de Gredos 29/4, vanlig Hoyos del Espino och La Plataforma 30/4, smärre antal 1/5, 1 norr Sta. Marta de Magasca 5/5, 2 längs vägen 8/5			
96.	Middelhavssteinskvett	Collalba rubia	Medelhavssvenskvätta	<i>Oenanthe hispanica</i>
	1 norr Sta. Marta de Magasca 5/5, 3 Ermita de San Frutos 8/5, 6 längs vägen och 4 Ermita de San Frutos 9/5			

Middelhavssvenskvätta (Lennart Johnsson)

97.	Steintrost	Roquero rojo	Stentrast	<i>Monticola saxatilis</i>
	2–3 La Plataforma 30/4			
98.	Blåtrost	Roquero solitario	Blåtrast	<i>Monticola solitarius</i>
	1 La Plataforma 30/4, 2 Finca Cortijeros 2/5, 5 Monfragüe 3/5, 2 Ermita de San Frutos 9/5			
99.	Måltrost	Zorzar común	Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>
	1 Sepúlveda 9/5			
100.	Svarttrost	Mirlo común	Koltrast	<i>Turdus merula</i>
	smärre antal observerade dagligen 9/5			
101.	Duetrost	Zorzar charlo	Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>
	6 Finca Cortijeros 2/5, 4 ex. 8/5, 1 längs vägen 9/5			
102.	Cettisanger	Cetia ruiseñor	Cettisångare	<i>Cettia cetti</i>
	1 Ö El Barco 1/5, 1 längs vägen och 1 Finca Cortijeros 2/5, 2 Monfragüe 3/5, 7 Arrocampo 4/5, 2 Sepúlveda 9/5			
103.	Cistussanger	Cisticola buitrón	Grässångare	<i>Cisticola juncidis</i>
	2 Finca Cortijeros 2/5, 10 Arrocampo 4/5, tämligen vanlig 5/5, 7 Belén 6/5, 1 Trujillo 6/5, 4 Belén 7/5, 1 längs vägen 7/5, 1 längs vägen 9/5			
104.	Sumpsanger	Buscarla unicolor	Vassångare	<i>Locustella lusciniooides</i>
	4 Arrocampo 4/5			
105.	Rörsanger	Carricero común	Rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
	7 Arrocampo 4/5			
106.	Trostesanger	Carricero tordal	Trastsångare	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
	4 Arrocampo 4/5			
107.	Spottesanger	Zarcero políglota	Polyglottsångare	<i>Hippolais polyglotta</i>
	2 Hoyos del Espino 1/5, 1 Ö El Barco 1/5, 1 norr Monroy 5/5, 5 Sepúlveda 9/5			
108.	Vinsanger	Curruca rabilarga	Provencesångare	<i>Sylvia undata</i>
	2 (ett par) Ermita de San Frutos 9/5			

Vinsanger (Lennart Johnsson)

109.	Rödbrystsanger	Sylvia carrasqueña ?	Rostsångare	<i>Sylvia inornata</i>
	2 öster El Barco 1/5, 2 Monfragüe 2/5, 5 Monfragüe 3/5, 1 Arrocampo 4/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5			
110.	Svarthodesanger	Curruca cabesinegra	Sammetshätta	<i>Sylvia melanocephala</i>
	7 Monfragüe 3/5, 1 Arrocampo 4/5, 4 ex. 5/5			
111.	Punersanger	Curruca mirlona occidental	Herdesångare	<i>Sylvia hortensis</i>
	3 Finca Cortijeros 2/5, 1 Monfragüe 2/5, 2 Villarreal de San Carlos 3/5, 1 Ermita de San Frutos 8/5, 3 Ermita de San Frutos 9/5			
112.	Tornsanger	Curruca zarcera	Törnsångare	<i>Sylvia communis</i>
	1 Sierra de Gredos 29/4, 5 Hoyos del Espino 30/4, 3 längs vägen 30/4, tämligen vanlig 1/5, 3 Villarreal de San Carlos 3/5			
113.	Munk	Curruca capirotada	Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>
	tämligen vanlig, obsererad under 7 dagar, bland annat vanlig vid Finca Cortijeros 2/5 och i Monfragüe 2/5			

114. Eikesanger Mosquitero papialbo Bergsångare *Phylloscopus bonelli*
2 längs vägen mot La Plataforma 30/4, 2 väster La Aliseda 1/5, 5 öster El Barco 1/5, 2 söder Sta. Marta de Magasca 5/5, 1 längs vägen 7/5, 2 Segovia 8/5, 2 Sepúlveda 8/5, 5 Sepúlveda 9/5
115. Böksanger Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*
1 Sepúlveda 9/5
116. Fuglekonge Kungsfågel *Regulus regulus*
2 Puente del Duque 30/4, 1 Puerto de Navacerrada 8/5
117. Rödtoppfuglekonge Reyuelo listado Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*
5 Puente del Duque 30/4, 1 öster El Barco 1/5, 1 Segovia 7/5, 4 Puerto de Navacerrada 8/5
118. Svarthvit fluesnapper Papamoscas cerrojillo Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*
1 Puente del Duque 30/4, 1 längs vägen 1/5
Svarthvit fluesnapper Papamoscas cerrojillo Svartvit flugsnappare *Ficedula h. iberiae*
4 Puerto de Navacerrada 8/5

Svarthvit fluesnapper av rasen *iberiae*
(Lennart Johnsson)

119. Stjertmeis Mito común Stjärtmes *Aegithalos caudatus*
2 Puente del Duque 30/4, 1 öster El Barco 1/5, 2 ad. + 2 juv. Monfragüe 2/5, 5 Monfragüe 3/5, 2 Sepúlveda 9/5
120. Toppmeis Herrerillo capuchino Tofsmes *Lophophanes cristatus*
2 Puente del Duque 30/4, 2 Puerto de Navacerrada 8/5
121. Svartmeis Carbonero garrapinos Svartmes *Periparus ater*
2 Sierra de Gredos 29/4, vanlig Puente del Duque 30/4, smärre antal Hoyos del Espino 1/5, tämligen vanlig Puerto de Navacerrada 8/5
122. Blåmeis Herrerillo común Blåmes *Cyanistes caeruleus*
tämligen vanlig, observerad under 7 dagar
123. Kjöttmeis Carbonero común Talgoxe *Parus major*
tämligen vanlig, observerad i strt sett dagligen
124. Spettmeis Trepador azul Nötväcka *Sitta europaea*
5 Puente del Duque 30/4, 1 Puerto de Navacerrada 8/5
125. Kortklotrekryper Agateador europeo Trädgårdsträdskrypare *Certhia brachydactyla*
6 Puente del Duque 30/4, 2 längs vägen och 1 öster El Barco 1/5, tämligen vanlig Finca Cortijeros 2/5, tämligen vanlig Monfragüe 2/5, 4 Monfragüe 3/5, 1 norr Monroy 5/5, 1 Segovia 7/5, 1 Segovia 8/5, 1 Puerto de Navacerrada 8/5, 1 Sepúlveda 9/5
126. Pirol Oropéndola europea Sommargylling *Oriolus oriolus*
3 längs vägen och 3 väster La Aliseda 1/5, 1 Hervás 1/5, 5 ex. 2/5, 3 Villarreal de San Carlos 3/5, 1 norr Monroy 5/5, 1 längs vägen 6/5, 2 längs vägen 8/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5
127. Krattvarsler Alcaudón real Iberisk varfågel *Lanius meridionalis*
tämligen vanlig, sedd under 8 dagar (vanligen längs vägen) i total 44 ex., som mest 19 ex. 6/5
128. Rödhodevarsler Alcaudón común Rödhuvad törnskata *Lanius senator*
3 längs vägen och 2 öster El Barco 1/5, 2 längs vägen och 5 Finca Cortijeros 2/5, 6 Monfragüe 3/5, 1 längs vägen 4/5, 15 ex. 5/5, 2 ex. längs vägen 6/5, 1 längs vägen 7/5, 15 ex. 8/5, 20 ex. 9/5

Kortklotrekryper (Lennart Johnsson)

129.	Nøtteskrike 1 Hoyos del Espino 30/4, 1 Puente del Duque 30/4, smärre antal 1/5, 1 Finca Cortijeros 2/5, smärre antal Monfragüe 3/5	Arrendajo	Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>
130.	Blåskjære 2 längs vägen 29/4, 2 öster El Barco 1/5, 2 Hervás 1/5, 10 ex. 2/5, 7 Monfragüe 3/5, 6 längs vägen 4/5, 30 ex. 5/5, 12 ex. 6/5, 5 längs vägen 7/5, 4 längs vägen och 1 Ermita de San Frutos 9/5	Rabilargo	Blåskata	<i>Cyanopica cooki</i>
131.	Skjære vanlig, sedd dagligen	Urraca	Skata	<i>Pica pica</i>
132.	Alpekråke 4 La Plataforma 30/4, kanske 100 Segovia 7/5, 20 Segovia 8/5, 20 Sepúlveda – Ermita de San Frutos 8/5, 50 Sepúlveda – Ermita de San Frutos 9/5	Chova piquirroja	Alpkråka	<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>
133.	Kaie smärre antal observerade dagligen 4–9/5	Grajilla	Kaja	<i>Corvus monedula</i>
134.	Kräke 1 längs vägen + 1 Hoyos del Espino 29/4, 6 ex 30/4, smärre antal 1/5, 1 längs vägen 2/5, 2 längs vägen 7/5, 10 längs vägen 8/5	Corneja negra	Svart kråka	<i>Corvus corone corone</i>
135.	Ravn tämligen vanlig, observerad så gott som dagligen i totalt 35 ex.	Cuervo	Korp	<i>Corvus corax</i>
136.	Middelhavsstær vanlig, sedd dagligen	Estornino negro	Svartstare	<i>Sturnus unicolor</i>
137.	Gråspurv vanlig, sedd dagligen	Gorrión común	Gråsparv	<i>Passer domesticus</i>
138.	Middelhavsspurv 3 Arrocampo 4/5, 250 ex. på olika håll norr om Trujillo 5/5	Gorrión moruno	Spansk sparf	<i>Passer hispaniolensis</i>
139.	Pilfink 15 Hoyos del Espino 30/4, 2 Castrilla de Sepúlveda 9/5	Gorrión molinero	Pilfink	<i>Passer montanus</i>
140.	Steinspurv 1 Ö El Barco 1/5, vanlig Finca Cortijeros 2/5, tämligen vanlig Monfragüe 2/5, 3 Segovia 8/5, 100 Ermita de San Frutos 8/5, 2 Sepúlveda 9/5, 15 längs vägen 9/5	Gorrión chillón	Stensparv	<i>Petronia petronia</i>
141.	Bokfink vanlig, observerad dagligen	Pinzón vulgar	Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>
142.	Gulirisk vanlig, sedd dagligen	Verdecillo	Gulhämpling	<i>Serinus serinus</i>

143. Sitronirisk Verderón serrano Citronsiska *Serinus citrinella*
20 Puerto de Navacerrada 8/5 (antal svårbedömt; fåglarna rastlösa)

Sitronirisk (Kjell A. Dokka)

144.	Grønnfink	Verderón común	Grönfink	<i>Carduelis chloris</i>
	tämligen vanlig, observerad under 7 dagar			
145.	Stillits	Jilguero europeo	Steglits	<i>Carduelis carduelis</i>
	vanlig, sedd dagligen			
146.	Tornirisk	Pardillo común	Hämppling	<i>Carduelis cannabina</i>
	tämligen vanlig, observerad så gott som dagligen			
147.	Grankorsnebb		Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>
	5 Puerto de Navacerrada 8/5			
148.	Kjernebiter	Picogordo	Stenkäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
	2 Puerto de Honduras 1/5, 3 Finca Cortijeros 2/5, 7 Villarreal de San Carlos 3/5			
149.	Hekkspurv	Escribano soteno	Häcksparv	<i>Emberiza cirlu</i>
	1 Hoyos del Espino 29/4, 2 Hoyos del Espino 30/4, 1 Rio Magasca 5/5, 1 Sepúlveda 9/5, 2 (ett par
matar ungar) Ermita de San Frutos 9/5			
150.	Klippespurv	Escribano montesino	Klippsparv	<i>Emberiza cia</i>
	3 Sierra de Gredos 29/4, 15 Puente del Duque 30/4, 1 väster La Aliseda 1/5, 5 längs vägen och 1 Puerto
de Honduras 1/5, 2 Monfragüe 3/5, 2 Puerto de Navacerrada 8/5			
151.	Hortulan	Escribano hortelano	Ortolansparv	<i>Emberiza hortulana</i>
	1 väster La Aliseda 1/5, 3 Puerto de Honduras 1/5			
152.	Kornspurv	Triguero	Kornsparv	<i>Emberiza calandra</i>
	vanlig, observerad så gott som dagligen (och direkt talrik i åkerbygder 2/5 och 46/5)			

Kornspurv (Lennart Johnsson)

PATTEDYR

1. Glattnesefamilien		Obest. fladdermus	<i>Vespertilionidae sp.</i>
1 Hoyos del Espino 30/4, 1 Villarreal de San Carlos 2/5, 1 Villarreal de San Carlos 3/5			
2. Kapphare	Libre europea (?)	Kaphare	<i>Lepus capensis</i>
1 längs vägen 29/4, 1 Ermita de San Frutos 8/5			
3. Villkanin	Conejo	Vildkanin	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
1 Belén 6/5, 1 Madrid 10/5			
4. Rödrev	Zorro	Rödräv	<i>Vulpes vulpes</i>
3 längs vägen nedanför La Plataforma 30/4			

Rödrev (Lennart Johnsson)

5. Villsvin	Jabalí	Vildsvin	<i>Sus scrofa</i>
1 längs vägen 29/4			
6. Hjort	Ciervo común	Kronhjort	<i>Cervus elaphus</i>
1 Monfragüe 2/5, 10 Monfragüe 3/5			
7. Rådyr	Corzo	Rådjur	<i>Capreolus capreolus</i>
1 längs vägen 8/5, 1 längs vägen 9/5			
8. Spansk steinbukk	Cabra montés	Spansk stenbock	<i>Capra pyrenaica victoriae</i>
2 Sierra de Gredos 29/4, 100 La Plataforma 30/4			
9. Ekorn		Ekorre	<i>Sciurus vulgaris</i>
2 Puente del Duque 30/4			
10. Faraoråtta		Egyptisk mungo	<i>Herpestes ichneumon</i>
1 Monfragüe 3/5			

AMFIBIER

1. Sydlig marmorsalamander	Tritón pigmeo	S. marmorsalamander	<i>Triturus pygmaeus</i>
4 Finca Cortijeros 2/5, 10 Ermita de Monfragüe 3/5			

Sydlig marmorsalamander
(Lennart Johnsson)

2. Padde Sapo común Vanlig padda *Bufo bufo gredosicola*
2 ex. samt ägg La Plataforma 30/4

Padde av rasen *gredosicola*
(Lennart Johnsson)

3. Løvfrosk Ranita de San Antonio Lövgroda *Hyla molleri*
1 Hoyos del Espino 29-30/4
4. Iberisk (brun) frosk (?) Rana patilarga Iberisk groda *Rana iberica*
1 La Plataforma 30/40
5. Iberisk grønn frosk (?) Rana común Iberisk sjögroda *Pelophylax perezi*
smärre antal Ö El Barco 1/5, vanlig Finca Cortijeros 2/5, 5 Ermita de Monfragüe 3/5, tämligen vanlig
5/5, smärre antal Belén 6/5, smärre antal Ermita de San Frutos 9/5

REPTILER

1. Iberisk damskilpadde(?) Galápago Leproso Iberisk bäckskölpadda *Mauremys leprosa*
1 Monfragüe 2/5, 1 Arrocampo 4/5, 60 Rio Magasca 5/5, 10 Rio Almonte 5/5, 5 Belén 6/5, 5 Belén 7/5
2. Murgekko Salamanquesa común Murgecko *Tarentola mauretanica*
1 Monfragüe 2/5
3. Lagartija colilarga Algerisk sandlöpare *Psammodromus algirus*
1 Monfragüe 2/5, 8 ex. 5/5, 10 Sepúlveda 9/5, 1 Ermita de San Frutos 9/5
4. Spanish Rock Lizard *Iberolacerta cyreni*
flera ex. Sierra de Gredos 30/4; endemisk

Spanish Rock Lizard (Lennart Johnsson)

Iberisk smaragdfirfisle (Lennart Johnsson)

7.	Culebra de herradura
1 Belén 6/5	Hästskosnok	<i>Hemorrhois hippocrepis</i>
8.	Culebra. de escalera
1 död längs vägen söder Sta. Marta de Magasca 5/5	Stegsnok	<i>Rhinechis scalaris</i>
9.	Buorm
C. de collar
1 Ermita de San Frutos 9/5	Snok	<i>Natrix natrix</i>

